

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2012. június 7.*

„A tőke szabad mozgása — EUMSZ 63. cikk és EUMSZ 65. cikk — Szakmai előtakarékosági pénztárak — Eszközök befektetése — Más tagállamban letelepedett közös befektetési alapok — Az ezen alapokba kizárólag akkor engedélyezett befektetés, ha ezen alapok befektetési jegyeinek belföldi forgalmazása engedélyezett”

A C-39/11. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Verwaltungsgerichtshof (Ausztria) a Bírósághoz 2011. január 28-án érkezett, 2011. január 10-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **VBV – Vorsorgekasse AG**

és

a **Finanzmarktaufsichtsbehörde (FMA)**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: K. Lenaerts tanácselnök, J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta, Juhász E. (előadó) és G. Arestis bírák,

főtanácsnok: V. Trstenjak,

hivatalvezető: A. Impellizzeri tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. január 12-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a VBV – Vorsorgekasse AG képviseletében C. Leitgeb Rechtsanwalt,
- a Finanzmarktaufsichtsbehörde (FMA) képviseletében R. Hellwagner, meghatalmazotti minőségben,
- a cseh kormány képviseletében M. Smolek és J. Očková, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében E. Montaguti és K.-P. Wojcik, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az uniós jognak a tőke szabad mozgására vonatkozó szabályai, különösen az EUMSZ 63. cikk és az EUMSZ 65. cikk értelmezésére irányul.
- 2 E kérelmet a VBV – Vorsorgekasse AG (a továbbiakban VBV) és a Finanzmarktaufsichtsbehörde (tőzsdefelügyeleti hatóság; a továbbiakban: FMA) között az Osztrák Köztársaságtól eltérő tagállamban letelepedett közös befektetési alapon történő részesedésszerzés tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2002. január 21-i 2001/108/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 41., 35. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet 4. kötet 302. o.) módosított, az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1985. december 20-i 85/611/EGK tanácsi irányelv (HL L 375., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 139. o.) „Általános rendelkezések és hatály” című I. szakaszában foglalt 1. cikke előírja:

„(1) A tagállamok ezen irányelvet a területükön levő átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (a továbbiakban: ÁÉKBV) kötelesek alkalmazni.

(2) Ezen irányelv alkalmazásában és figyelemmel a 2. cikke, az alábbiak minősülnek ÁÉKBV-nek:

- amelyek kizárólagos célja a befektetőktől nyilvánosan bevont tőke átruházható értékpapírokba és/vagy a 19. cikk (1) bekezdésében említett egyéb likvid pénzügyi eszközökbe történő befektetése, és amelyek a kockázatmegosztás elvén működnek, és
- amelyek befektetési jegyeiket a tulajdonosok kérésére közvetlenül vagy közvetve eszközeik terhére vásárolják vagy váltják vissza. Amennyiben az ÁÉKBV intézkedést tesz annak biztosítása érdekében, hogy befektetési jegyeinek tőzsdei értéke és nettó eszközértéke ne térjen el jelentősen, ezt a fent említett visszavásárlással vagy visszaváltással egyenértékűnek kell tekinteni.

[...]”

- 4 Az ezen irányelvnek „Az ÁÉKBV befektetési politikájára vonatkozó kötelezettségek” című V. szakaszában foglalt 19. cikke tartalmazza az azon átruházható értékpapírokra vonatkozó részletes rendelkezéseket, amelyekbe valamely ÁÉKBV eszközeit fektetheti, valamint e befektetések feltételeit és korlátait.

Az osztrák jog

- 5 A munkavállalók és önálló vállalkozók foglalkoztatási előtakarékoságáról szóló osztrák törvény (Betriebliches Mitarbeiter- und Selbständigenvorsorgegesetz; BGBl. I., 100/2002. sz., az alapügyre alkalmazandó változatában BGBl. I., 102/2007.; a továbbiakban: BMSVG) 6. §-ának (1) bekezdése

előírja, hogy amennyiben valamely munkaviszony egy hónapnál hosszabb ideig tart, a munkáltatónak a havi jövedelem bizonyos százalékának megfelelő állandó hozzájárulást kell fizetnie annak az egészségbiztosítónak a részére, amellyel a munkavállaló jogviszonyban áll, amely összeget ezt követően továbbutalják a munkavállaló foglalkoztatási előtakarékosági pénztára számára. A BMSVG 14. §-ának (1) bekezdése értelmében, amikor a munkaviszony megszűnik, a munkavállaló annál a foglalkoztatási előtakarékosági pénztárnál érvényesítheti végkielégítéshez való jogát, amelyhez tartozik.

6 A BMSVG 18. §-ának (1) és (2) bekezdése értelmében a foglalkoztatási előtakarékosági pénztárakat fel kell jogosítani a számukra folyósított járulékok kezelésére és befektetésére, és e célból ugyanezen törvény 28. §-ának (1) bekezdése értelmében kollektív befektetési vállalkozást kell létrehozniuk.

7 A BMSVG-nek „A befektetésekre alkalmazandó rendelkezések” című 30. §-a ekképp rendelkezik:

„(1) A foglalkoztatási előtakarékosági pénztárnak tevékenységét az ellátásra jogosultak érdekében kell végeznie, és e tekintetben különös figyelmet kell fordítania a biztonságra, a jövedelmezőségre és a likviditási szükségletekre, valamint az eszközök megfelelő felosztására és diverzifikációjára.

(2) A kollektív befektetési társasághoz rendelt vagyon kizárólag a következő vagyontárgyakba és eszközökbe fektethető be:

1. bankbetétek és likvid eszközök;
2. kölcsönök és hitelek [...]
3. hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok [...]
4. más hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, valamint részesedést megtestesítő értékpapírok;
5. a befektetési alapokról szóló 1993. évi törvény [(Investmentfondsgesetz 1993, a továbbiakban: InvFG)] I. és Ia. fejezete szerinti közös befektetési alapok befektetési jegyei, valamint közös befektetési alapok olyan befektetési jegyei, amelyek kereskedelme a következők értelmében engedélyezett:
 - a) az InvFG II. fejezete vagy
 - b) az InvFG III. fejezete;
6. ingatlanalapok [...]

(3) A (2) bekezdésben szereplő befektetések kizárólag az alábbi feltételek mellett és korlátok között valósíthatók meg:

[...]

4. A (2) bekezdés 5. pontjában szereplő befektetéseket
 - a) olyan befektetési társaságoknak kell megvalósítaniuk, amelyek székhelye az [Európai Gazdasági Térség (EGT)], illetve a [Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD)] valamely tagállamában található [...]

8 A BMSVG 32. §-a (1) bekezdésének értelmében a foglalkoztatási előtakarékosági pénztár a kollektív befektetési társaság átruházható értékpapírjainak őrzésével, valamint a társaság számláinak kezelésével értékpapír-letéti bankot köteles megbízni. Az értékpapír-letéti bank megbízásához vagy másik bank választásához az FMA jóváhagyása szükséges.

- 9 A BMSVG 43. §-a értelmében az FMA köteles elrendelni a kamatok kifizetését abban az esetben, ha a foglalkoztatási előtakarékosági pénztár túllépi az ugyanezen törvény 30. §-ában rögzített befektetési felső határt.
- 10 Az InvFG II. fejezete, amelyre a BMSVG 30. §-a (2) bekezdése 5. pontjának a) alpontja utal, ekképp rendelkezik:

„II. fejezet

A külföldi közös befektetési alapok befektetési jegyeinek forgalmazására vonatkozó rendelkezések

Hatály

24. §

(1) A jelen fejezet rendelkezéseit a külföldi szabályozás hatálya alá tartozó olyan eszközöket megtestesítő befektetési jegyekre belföldön tett nyilvános ajánlatokra kell alkalmazni, amelyeket a kockázatmegosztás elve alapján fektettek be (külföldi közös befektetési alapok befektetési jegyei).

[...]

A nyilvános ajánlat elfogadhatóságának feltételei

25. §

A közös befektetési alap befektetési jegyeire tett nyilvános ajánlat akkor megengedett, ha

1. a külföldi befektetési társaság megnevezi az FMA számára a 23. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelelő azon bankot, amelyet képviselőjének jelöl ki,
2. az alap vagyont egy értékpapír-letéti bank vagy értékpapír-megőrzési tevékenységre felhatalmazott intézmény őrzi [...]
3. a 23. § (1) bekezdése második albekezdésében előírt feltételeknek megfelelő hitelintézeteket kifizető szervezeteknek jelölik ki, amelyek közvetítésével a befektetési jegyek birtokosai befizetéseket teljesíthetnek, illetve kifizetéseket vehetnek fel [...]

[...]

A képviselő

29. §

(1) A képviselők képviselik a külföldi befektetési társaságokat a bíróság előtt és bíróságon kívül. Vélelmezni kell, hogy jogosultak a befektetési társaságnak, az alapkezelő társaságnak, a forgalmazó társaságnak, valamint a nyilvános ajánlat tevőjének címzett írásbeli nyilatkozatok átvételére. E jogosultságok nem korlátozhatók.

(2) A külföldi befektetési társasággal, vagyonkezelő társasággal vagy forgalmazó társasággal szemben külföldi befektetési alapok befektetési jegyeinek belföldi forgalmazásával kapcsolatban benyújtott keresetek, illetve az ajánlatot tevő állami szervvel szemben benyújtott keresetek elbírálására a képviselő székhelye szerinti bíróság rendelkezik illetékességgel. Ezen illetékességi szabálytól megegyezéssel sem lehet eltérni.

[...]

Bejelentési kötelezettség

30. §

(1) A külföldi befektetési társaság köteles bejelenteni az FMA-nak azon szándékát, hogy külföldi közös befektetési alapok befektetési jegyeit kívánja forgalmazni belföldön.

(2) A bejelentéshez a következő dokumentumokat kell mellékelni:

[Az ezen bejelentéshez csatolandó dokumentumok és adatok igen részletes felsorolása következik. Azt is előírják, hogy a bejelentés kezelése az FMA-nak lerovandó 3700 euró illetékhez kötött, amely hatóság részére évente további 1700 euró illetéket kell leróni. Az illetékek határidőn belüli megfizetésének elmulasztása a forgalmazás megtiltásának egyik indokát képezi.]

Várakozási idő – A forgalmazás tilalma

31. §

(1) A külföldi közös befektetési alapok befektetési jegyeinek forgalmazása kizárólag akkor kezdődhet meg, ha a bejelentés átvételétől számított négy hónap eltelt, és az FMA nem tiltotta meg a forgalmazás megkezdését. A forgalmazás megkezdését akkor kell megtiltani, ha a külföldi befektetési társaság nem felel meg a 25. §-ban foglalt követelményeknek, illetve ha nem teszi meg megfelelő formában a 30. § szerinti bejelentést.

[...]

Hirdetési tevékenység

32. §

(1) A jelen törvény által az FMA-ra ruházott hatáskörökre utaló bármely hirdetés tilos.

[...]”

- 11 Az InvFG III. fejezete tartalmazza a valamely EGT-tagállam szabályozásának hatálya alá tartozó közös befektetési alapok forgalmazására alkalmazandó rendelkezéseket. E fejezetben e törvény „Feltételek” című 33. §-a ekképp rendelkezik:

„A jelen fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni a [...] 85/611 irányelv 19. cikkének (1) bekezdése szerinti átruházható értékpapírt, pénzügyi eszközöket és egyéb likvid pénzügyi eszközöket megtestesítő, olyan eszközökkel kapcsolatos befektetési jegyekre vonatkozó, a 24. § (1) bekezdése értelmében vett nyilvános ajánlatokra, amely eszközök az EGT valamely más tagállama szabályozásának hatálya alá tartoznak, és amelyeket a kockázatmegosztás elve szerint fektettek be (EGT közös befektetési alapok befektetési jegyei), amennyiben a befektetési jegyeket valamely más tagállamban székhellyel rendelkező befektetési társaság bocsátotta ki, és tiszteletben tartják a [...] 85/611 irányelv rendelkezéseit.”

- 12 E fejezet további szakaszai az InvFG II. fejezetének fent idézett rendelkezéseire hasonló előírásokat tartalmaznak, elsősorban azzal az eltéréssel, hogy a bejelentés kezeléséért, illetve az évente fizetendő illetékek magasabbak, és a várakozási idő nem négy, hanem két hónap.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 13 A VBV a BMSVG 18. §-a értelmében engedélyezett foglalkoztatási előtakarékosági pénztár, amelynek székhelye Bécsben (Ausztria) található. Jogosultsággal rendelkezik a hozzá befizetett járulékok kezelésére és befektetésére.
- 14 2009 novembere és decembere között a VBV-nél helyszíni ellenőrzést hajtottak végre, amely elsősorban a BMSVG 30. §-ában előírt, a befektetésekre vonatkozó rendelkezések tiszteletben tartására irányult. Ezen ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a VBV 2008. augusztus 22-én, valószínűleg osztrák területen kívül, egy luxemburgi székhelyű közös befektetési alap befektetési jegyeit szerezte meg 5 000 200 euró összegért, amely alap létrehozásának jogi formája változó alaptőkéjű befektetési társaság (vabt) volt. A vétel során ezen alapot nem vetették alá a befektetési jegyeinek Ausztriában történő forgalmazására vonatkozó engedélyezési eljárásnak. Az FMA 2010. június 28-i határozatával a BMSVG 43. §-a értelmében a VBV-t 349 329,04 euró megfizetésére kötelezte, mivel túllépte a BMSVG 30. §-a (2) bekezdése 5. pontjának a) alpontjában rögzített felső határt.
- 15 A VBV e határozattal szemben keresetet nyújtott be a Verwaltungsgerichtshofhoz arra hivatkozva, hogy a BMSVG e rendelkezése ellentétes a tőke szabad mozgásával, mivel az a tény, hogy a más tagállamban letelepedett közös befektetési alap befektetési jegyeinek megszerzése a belföldön történő forgalmazás engedélyezéséhez van kötve, jelentősen korlátozza a szakmai előtakarékosági pénztárak befektetési lehetőségeit. Ez a korlátozás aránytalan, és nem szükséges az e szabályozás által kitűzött célok eléréséhez. Elegendő lenne ugyanis, ha a nemzeti jogalkotó az ilyen alapok befektetési jegyeinek megszerzését nem az ausztriai forgalmazási jogosultság formális feltételéhez kötné, hanem meghatározott befektetési határok, illetve vagyonösszetételek és befektetési stratégiák teljesítéséhez. Mindenesetre a más tagállamban letelepedett közös befektetési alap számára nem vonzó, hogy e hosszú és költséges engedélyezési eljárásnak vesse alá magát egy olyan viszonylag kis piac miatt, mint az osztrák.
- 16 Az FMA szerint a szóban forgó szabályozás által kitűzött cél a befektetők és a fogyasztók védelme. E célkitűzés megvalósítása közérdeknek minősül, olyan érdekeknek, amelyet a közrenddel azonos szintre kell helyezni. Tekintettel arra, hogy az osztrák lakosság egy része a hatályos munkajogi szabályozás értelmében köteles járulékot fizetni a szakmai előtakarékosági pénztárak számára, és e vagyont ezek közvetítésével befektetni, a külföldi közös befektetési alapok tekintetében előírt bejelentési és engedélyezési eljárás teljes mértékben szükséges ahhoz, hogy e nemzeti érdekek ne kerüljenek veszélybe. Mindenesetre az ilyen eljárás minden tekintetben szabályozva van, és olyan alakszerű vizsgálatból áll, amelyhez elsősorban egy belföldi képviselő, egy belföldi kifizető hely, valamint egy letétkezelő megnevezése szükséges. Ez teszi lehetővé az érdekeltek tekintetében minden jogi bizonytalanság kizárását.
- 17 A Verwaltungsgerichtshof első megközelítésben azt az álláspontot képviseli, miszerint a szóban forgó szabályozás olyan intézkedéseket von maga után, amelyek sértik a tőke szabad mozgásához való jogot. Felteszi viszont a kérdést, hogy ezek az intézkedések nem igazolhatók-e közrendi indokokkal az EUMSZ 65. cikk (1) bekezdésének b) pontja értelmében. Figyelembe kell ugyanis venni az ahhoz fűződő közérdeket, hogy a közrendet fenntartsák a lakosság munkavégzésből származó jövedelme egy részének biztonságos befektetése tekintetében. Amennyiben az ilyen közérdek valóban igazoló oknak tekinthető, különösen a szabályozott foglalkoztatási és nyugdíj-előtakarékoság tekintetében, akkor azt kell megvizsgálni, hogy az ilyen intézkedések a megvalósítandó célkitűzéssel arányosnak tekinthetők-e.
- 18 E körülmények között a Verwaltungsgerichtshof úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Összeegyeztethető-e a tőkének az EUMSZ 63. és azt követő cikkekben szabályozott szabad mozgásával az olyan rendelkezés, amelynek értelmében valamely foglalkoztatási előtakarékosági pénztár a befektetési közösséghez rendelt vagyont kizárólag tőkebefektetési alapok olyan befektetési jegyeibe fektetheti be, amelyek ausztriai forgalmazását engedélyezték?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

Előzetes észrevételek

- 19 A Bíróság elé terjesztett iratokból nem tűnik ki, hogy az a kollektív befektetési társaság, amelyet az alapügyben vitatott szabályozás értelmében a szakmai előtakarékosági pénztár köteles létrehozni, a 856/611 irányelv értelmében vett ÁÉKBV-nek minősül. Továbbá az sem tűnik ki, hogy az ilyen vállalkozás megfelel az ÁÉKBV ezen irányelv 1. cikke (1) bekezdésében szereplő meghatározásában, különösen pedig az e rendelkezés második franciabekezdésében foglalt feltételeknek. A Bíróság tehát abból az előfeltevésből indul ki, hogy az ilyen vállalkozás nem minősül ÁÉKBV-nek.
- 20 Ily módon a Bíróság vizsgálata alapvetően a Szerződésnek a tőke szabad mozgására vonatkozó rendelkezései vizsgálatára irányul.

A kérdésről

- 21 Először is nem vitatott, hogy valamely közös befektetési alap befektetési jegyeinek megszerzése pénzügyi vállalkozás tőkéjében való részesedés formájában történő közvetlen befektetésnek minősül, következésképpen azt az EUMSZ 63. cikke értelmében vett tőke mozgásnak kell tekinteni, amint azt egyébiránt az [EK-Szerződésnek az Amszterdami Szerződés által hatályon kívül helyezett 67. cikke] végrehajtásáról szóló, 1988. június 24-i 88/361/EGK tanácsi irányelv (HL L 178., 5. o.; magyar nyelvű különkiadás 10. fejezet, 1. kötet, 10. o.) I. mellékletében szereplő nomenklátúra IV. pontja, valamint az ebben szereplő magyarázó megjegyzések is rögzítik (a részvények birtoklását és az értékpapírok megszerzését illetően lásd a C-483/99. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2002. június 4-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-4781. o.] 37. pontját és a C-503/99. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben 2002. június 4-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-4809. o.] 38. pontját).
- 22 Ezt követően meg kell állapítani, hogy az alapügyben vitatott szabályozás, különösen – az InvFG II. és III. fejezetében foglalt utalások útján – a BMSVG 30. §-a (2) bekezdése 5. pontjának a) és b) alpontja a szakmai előtakarékosági pénztárak eszközeinek a harmadik állam vagy valamely más tagállam szabályozása alá tartozó közös befektetési alapokba történő befektetését ahhoz a feltételhez köti, hogy ezek az alapok rendelkezzenek a befektetési jegyeik belföldi forgalmazásához szükséges engedéllyel, és a BMSVG 43. §-ának értelmében e feltétel teljesítésének elmulasztása kamatfizetési kötelezettséget ró e pénztárakra.
- 23 E tekintetben nem lehet azt állítani, hogy az alapügyben vitatott szabályozás arra kötelezi ezeket az alapokat, hogy egyszerű bejelentési eljárásnak, nem pedig engedélyezési eljárásnak vessék alá magukat.
- 24 E vonatkozásban hangsúlyozni kell, hogy a kérdést előterjesztő bíróság maga is „engedélyezési” eljárásnak minősíti ezt az eljárást. Továbbá az Európai Bizottság jogosan mutat rá, hogy a bejelentés célja az, hogy lehetővé tegye az FMA számára annak vizsgálatát, hogy az e szabályozásban előírt alapfeltételek teljesülnek-e az adott esetben, ily módon ezen eljárást jogilag szükségképpen „jóváhagyási” vagy „engedélyezési” eljárásnak kell minősíteni. Továbbá még azt feltételezve is, hogy ez az eljárás formálisan bejelentésnek minősül, a teljesítendő feltételek – különösen az igazgatási és pénzügyi terhek viselése, a belföldi képviselő megnevezése, valamint a belföldi kifizető szervezet megnevezése, amelynek az érintett tagállam valamely hitelintézetének kell lennie – nyilvánvalóan túlmutatnak a bejelentési eljárásokat szokásosan jellemző követelményeken.
- 25 Egyfelől meg kell állapítani, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében az alapügyben vitatotthoz hasonló szabályozás az előírt pénzügyi szankciók okán visszatarthatja a szakmai előtakarékosági pénztárakat attól, és ténylegesen akadályozhatja őket abban, hogy vagyonukat valamely más tagállamban letelepedett közös befektetési alapba fektessék, következésképpen az a tőke szabad mozgása korlátozásának minősül az EUMSZ 63. cikk (1) bekezdése értelmében, amit főszabály

szerint e rendelkezés tilt (lásd ebben az értelemben a C-478/98. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben 2000. szeptember 26-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-7587. o.] 18. pontját, valamint a C-171/08. sz., Bizottság kontra Portugália ügyben 2010. július 8-án hozott ítélet [EBHT 2010., I-6813. o.] 50. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 26 Másfelől az alapügyben vitatott szabályozás korlátozó hatással jár a más tagállamokban letelepedett közös befektetési alapok vonatkozásában, mivel azokat arra kötelezi, hogy befektetési jegyeik belföldi értékesítése érdekében az e szabályozás által előírt engedélyezési eljárásnak vessék alá magukat.
- 27 Az ilyen szabályozás a más tagállamokban letelepedett közös befektetési alapokat engedélyezési eljárásra kötelezi Ausztriában, ugyanakkor ezen, a székhelyük szerinti tagállamban szabályosan letelepedett és engedélyezett alapok jogosan bíznak abban, hogy más tagállamokból származó tőkét tudnak vonzani. E követelmény következképpen a tőke határokon átnyúló mozgása korlátozásának minősül.
- 28 E korlátozás igazolását illetően a Bíróság már többször megállapította, hogy a tőke szabad mozgásának valamely nemzeti jogszabály általi korlátozása kizárólag az EUMSZ 65. cikkben felsorolt indokok egyikével, illetve a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerinti nyomós közérdekű indokokkal igazolható (lásd ebben az értelemben a C-271/09. sz., Bizottság kontra Lengyelország ügyben 2011. december 21-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-13613. o.] 55. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 29 E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy az alapügyben vitatott szabályozás nem igazolható a közrendhez vagy a közérdekhez kapcsolódó, az EUMSZ 65. cikk (1) bekezdésének b) pontjában szereplő indokokra hivatkozva. Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében ilyen indokokra kizárólag alapvető társadalmi érdeket érintő, valós és megfelelően komoly fenyegetés esetében lehet hivatkozni, továbbá azok nem szolgálhatnak tisztán gazdasági célokat (lásd ebben az értelemben a 30/77. sz. Bouchereau-ügyben 1977. október 27-én hozott ítélet [EBHT 1977., 1999. o.] 35. pontját, valamint a C-54/99. sz. Église de scientologie ügyben 2000. március 14-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-1335. o.] 17. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 30 Másodsorban azon érvel kapcsolatban, amely szerint a szóban forgó korlátozások az EUMSZ 65. cikk (1) bekezdésének b) pontja alapján igazolhatók, amelynek alkalmazásában „a 63. cikk rendelkezései nem érintik a tagállamoknak azt a jogát, hogy [...] meghozzák a szükséges intézkedéseket a nemzeti törvények és rendeletek megsértésének megakadályozására, különösen [...] a pénzügyi szervezetek prudenciális felügyelete terén”, elegendő megállapítani, hogy habár a szóban forgó nemzeti rendelkezések valóban a szakmai előtakarékossági pénztárak által létrehozott kollektív befektetési vállalkozásokra alkalmazandó anyagi jogi prudenciális szabályokat állítják fel, azoknak egyáltalán nem tárgya a pénzügyi szervezetek prudenciális felügyeletére vonatkozó törvények és rendeletek megsértésének megakadályozása. Ezért az említett rendelkezések nem tartoznak az említett rendelkezésben foglalt kivétel hatálya alá (a fent hivatkozott Bizottság kontra Lengyelország ügyben hozott ítélet 56. pontja).
- 31 Harmadsorban a nyomós közérdekre alapított igazolással kapcsolatban el kell ismerni, hogy a valamely szakmai előtakarékossági pénztár által létrehozott kollektív befektetési vállalkozás által kezelt eszközök stabilitásának és biztonságának a különösen prudenciális szabályok elfogadásával való biztosításához fűződő érdek olyan nyomós közérdeket képez, amely igazolhatja a szabad tőkemozgás korlátozását (lásd analógia útján a nyugdíjalapokat illetően a fent hivatkozott Bizottság kontra Lengyelország ügyben hozott ítélet 57. pontját.)
- 32 Mindazonáltal az alapügyben vitatotthoz hasonló nemzeti szabályozás, amely megköveteli a más tagállamban székhellyel rendelkező közös befektetési alaptól, hogy befektetési jegyei belföldi forgalmazása érdekében engedélyezési eljárásnak vesse alá magát, túllép a kitűzött ellenőrzési cél

eléréséhez szükséges mértéken. Egyfelől ugyanis – amint az a Bíróság elé terjesztett iratokból is kitűnik – a szakmai előtakarékosági pénztáraknak már át kellett esniük egy ellenőrzésen ahhoz, hogy tevékenységüket gyakorolhassák, és pénzügyi irányításukat illetően folyamatos felügyelet alatt állnak.

- 33 Másfelől az olyan nemzeti felügyeleti hatóság, mint az FMA, jogszerűen követelheti meg a szakmai előtakarékosági pénztáraktól, hogy számára – akár rendszeres időközökben – megadjon minden szükséges információt a más tagállamban letelepedett azon közös befektetési alap tőkéjének összetételéről, valamint vagyonának értékéről, ahova e pénztár vagyonának egy részét befektetni szándékozik, illetve már befektette; ezen információk egyébiránt kötelezően hozzáférhetők az ezen alap székhelye szerinti tagállamban.
- 34 E megfontolásokra tekintettel azt a következtetést kell levonni, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló szabályozás a kitűzött ellenőrzési célhoz viszonyítva aránytalan intézkedéseket von maga után.
- 35 Negyedsorban az ilyen szabályozás aránytalan jellegének megállapításához vezető megfontolások ugyanúgy érvényesek, amennyiben a szakmai előtakarékosági pénztár szolgáltatásait igénybevevők fogyasztói minőségükben való védelmére hivatkoznak a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében vett nyomós közérdekű indokként.
- 36 Végül meg kell állapítani, hogy a BMSVG által előírt szabályozás nem része az osztrák társadalombiztosítási rendszernek. A Bíróság elé terjesztett iratokból ugyanis kitűnik, hogy ez a szabályozás a tőkefedezeti elv alapján működik, amelynek értelmében a munkavállalónak munkaviszonyának megszűnése esetén fizetendő végkielégítést oly módon finanszírozzák, hogy az érintett munkavállaló bruttó bére bizonyos százalékát befizeti valamely szakmai előtakarékosági pénztár részére. E rendszer keretében a munkavállaló egészségbiztosítója csak közvetítőként jár el. Következésképpen e szabályozás szociális célja ellenére az uniós jog tekintetében nem minősíthető a tagállam társadalombiztosítási rendszere részének (lásd analógia útján a fent hivatkozott Bizottság kontra Lengyelország ügyben hozott ítélet 40. pontját).
- 37 Tehát nem fordulhat elő, hogy az ilyen rendszer pénzügyi egyensúlya érzékenyen érintett legyen, ily módon nem lehet az alapügyben vitatotthoz hasonló szabályozás igazolása érdekében az EUMSZ 153. cikk (4) bekezdésére hivatkozni.
- 38 A fenti megfontolások összességére figyelemmel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 63. cikk (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a szakmai előtakarékosági pénztár vagy az általa vagyona kezelése céljából létrehozott kollektív befektetési vállalkozás számára csak akkor teszi lehetővé, hogy vagyonát más tagállamban letelepedett közös befektetési alap befektetési jegyeibe fektesse, ha ezen alap számára engedélyezték befektetési jegyeinek belföldi forgalmazását.

A költségekről

- 39 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

A fenti megfontolások összességére figyelemmel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 63. cikk (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a szakmai előtakarékosági pénztár vagy az általa vagyona kezelése

céljából létrehozott kollektív befektetési vállalkozás számára csak akkor teszi lehetővé, hogy vagyonát más tagállamban letelepedett közös befektetési alap befektetési jegyeibe fektesse, ha ezen alap számára engedélyzték befektetési jegyeinek belföldi forgalmazását.

Aláírások